

които произвеждали 600,000 кгр. цвѣтъ; подигналъ духа сѫщо и въ околните села. Тѣ възнамѣряватъ занапредъ да организиратъ кооперативно розоварение. Разбира се, тѣ трѣбва да се снабдятъ съ нуждните модерни казани и да организиратъ продажбата до тукъ тѣ сѫ на правъ путь...

Отъ тукъ нататъкъ кооперацията се отклонява. Тръгва пакъ по стария отъпканъ путь. На бивола окото пакъ въ просото.

Кооперацията поискала отъ Бъл. Зем. банка 300,000 лв. помошь, за да си инсталира нуждните 5 казана. Банката отказала да ѝ даде тая помошь. Кооперацията се сърди, че държавата не полага грижи за розопроизводството. Упрекът е основателенъ, но срѣдната е безсмислена. Отъ нея полза нѣма. Тя може да погуби кооперацията. Ще спечелятъ голѣмитъ търговци на розово масло. Тя може още да озлоби население. Ще спечелятъ партизани — демагози . . .

Безспорно е, че между тѣзи кооператори има добри и разбрани хорица. Тѣ сѫ казали на своите другари: „Да се съединимъ! Сговорна дружина планина подига“. Съединили се и изтръгнали изъ джебоветъ на голѣмитъ търговци близо 280 хиляди лева. Съединили се и оползотворили по-добре своя трудъ . . . И турили точка. Спрѣли до тукъ. Запѣли пакъ старата пѣсенъ, която не прилѣга на кооперативенъ гласъ: „Това, което припечелих-

ме въ повече, е наше, защото е отъ нашия трудъ. Туряме го въ кесиите си. Държавата сѫщо е наша. Тя е длѣжна да ни помогне“. — На бивола окото пакъ въ просото . . .

Тия добри и разбрани кооператори, които сѫ научили своите другари да се сдружатъ и взаимно да си помагатъ, биха могли да отидатъ по-нататъкъ: да ги научатъ на **самопомощь**.

Тѣ биха могли да дадатъ на своите другари следната поука: — „Вие ни послушахте, сдружихте се и припечелихте. Припечелихте крѣпло 280 хиляди лева или едно на друго близо по 9 лева на човѣкъ. Вие сте бедни хорица. Тая сума не може да подобри много вашето материално положение, но тя ще допринесе твѣрде много за това. Не бива тая печалба да бѫде случайна, само за една година. Да я направимъ постоянна, като заздравимъ нашия печелникъ — кооперацията.

„Това заздравяване ще направимъ по следния начинъ. — Помислете си, че не бѣхме се кооперирали. Въ такъвъ случай щѣхме да дадемъ цвѣта си на търговцитъ по 12 лв. Щѣхме да се помиримъ съ тази низка цена. Щѣхме да се съберемъ въ черупката си и да търпимъ бедственото си положение. Това щѣхме да сторимъ, заставени отъ неволята. — Е добре, хайде да сторимъ това по свое желание, **съзнателно**. Да изтѣрпимъ и тая го-